اخبار کارگری

کارگران سازه بتونی مجتمع پتروشیمی گچساران: برای ترک محل زندگی تحت فشار هستیم

رییس اداره کار، رفاه و تعاون اجتماعی گچساران در پاسخ به تجمعات ۷۰ کارگر سازه بتونی مجتمع پتروشیمی گچساران مقابل فرمانداری بیان کرد: مسئولیت حل معضلات کارگران با اداره کار است. این کارگران مدعیهستند بدون پرداخت مطالبات مشمول تعدیل نیرو شده‌اند.به گزارش خبرنگار ایلنا، یکی از کارگران شرکت پتروشیمی شهرستان گچساران گفت: ۷۰ نفر از کارگران این شرکت با اتمام مهلت قرارداد، بدون پرداخت مطالبات خود اخراج شده‌اند و کارفرما آنها را تحت فشار قرار داده تا محل اقامت خود در گچساران را هم ترک کنند.وی ادامه داد: این کارگران از اهالی شهرستان‌های مرکزی و نیمه شمالی کشور هستند که در سال ۹۶ توسط پیمانکار «سازه بتونی مجتمع پتروشیمی گچساران» مشغول به کار شدند. در حقیقت این کارگران به دلیل شغل خود به این منطقه مهاجرت کرده‌اند. حالا هم هر روز ما را مجبور به ترک محل زندگی خود می کنند.این کارگر با بیان اینکه در روزهای گذشته جمعی از کارگران اخراجی مجتمع شرکت پتروشیمی شهرستان گچساران در اعتراض به اخراج و عدم پرداخت مطالبات معوقه خود در مقابل فرمانداری گچساران دست به تجمع زده‌اند؛ افزود: در این مدت مسئولان شهرستان گچساران حاضر به گفتگو با کارگران نشده و به پرسش‌های آنها پاسخ نداده‌است.این کارگر ادامه داد: در این شرایط اقتصادی تنها در خواست ما بازگشت به کار خود است چراکه ما به دلیل اشتغال در این شرکت از محل زندگی قبلی خود مهاجرت کرده‌ایم. اخراج از محل کار شرایط را برای ما سخت‌تر از گذشته کرده است.مسئول حل معضلات کارگران اداره کار است نه فرمانداری ابوالفتح کرمی‌نژاد (رییس اداره کار، رفاه و تعاون اجتماعی گچساران) با تایید خبر تجمعات گذشته کارگران پیمانکاری سازه بتونی مجتمع پتروشیمی گچساران مقابل فرمانداری بیان کرد: این تجمع به دلیل عدم پرداخت مطالبات معوقه این کارگران بوده است. این کارگران مدعی هستند که پرداختی‌ها مطابق سوابق کاری آنها نیست و کارفرما مطابق با قانون کار برخورد نمی کند.
وی گفت: بررسی مطالبات کارگران برعهده‌ی اداره کار است. کارگران اگر هم مشکلاتی در محیط کار خود دارند باید به اداره کار مراجعه کنند.اداره‌ی کار همانطور که در گذشته پیگیر این معضلات کارگران این شرکت بوده است؛ در ادامه هم پیگیر درخواست‌های این کارگران خواهد بود.

معدنچیان حتی یک آب‌سرد کن ندارند

کارگران معدن زغال سنگ البرز شرقی که در سخت‌ترین شرایط و با کمترین دستمزد در اعماق زمین کار می کنند درخواست نصب آب‌سردکن در این واحد معدنی را دارند.
به گزارش خبرنگار ایلنا، نزدیک به ششصد کارگر معدنچی در واحد زغال سنگ البرز شرقی فعالیت دارند که این افراد به صورت قراردادی و با کمترین میزان دستمزد دریافتی مشغول به کار هستند. این کارگران از شرایط دشوار شغلی خود انتقاد دارند و می گویند حداقل‌های رفاهی در این گرمای تابستان برای ما فراهم نیست.
این کارگران می گویند: دست‌کم ۴۰ سال از آغاز فعالیت تولیدی این واحد معدنی می گذرد اما در طول این مدت این واحد بزرگ معدنی فاقد دستگاه خنک کننده آب برای کارگران بوده است.
به گفته آنها در حال حاضر کارگران برای تامین آب مورد نیاز از آب شیر استفاده می کنند که بسیار گرم و غیرقابل تحمل است. آنها می گویند: بعد از یک شیفت کاری سخت وقتی از زیر زمین به رختکن می آییم، حتی یک لیوان آب سرد برای نوشیدن نیست و مجبوریم به آب گرم شیر قناعت کنیم.طبق اظهارات کارگران معدن البرز شرقی، تعبیه دستگاه آب‌سرکن حداقل خواسته یک کارگر معدنچی برای تامین آب مورد نیاز بدنش است که نه در کارگاه‌ها، نه رختکن و نه در واحد غذاخوری وجود ندارد و فقط در برخی از روزها در رستوران قالب‌های یخ غیربهداشتی گذاشته می‌شود.آنها می گویند: تاکنون چندین بار به امید نصب آب‌سردکن به واحد اداری معدن مراجعه کرده‌ایم اما در مورد نصب آن هنوز پاسخی نگرفته‌ایم.

قانون کار نیاز به بازنگری و اصلاح دارد؟

تقابل موافقان و مخالفان اصلاح قانون کار

PDF Compressor Free Version

عباس دهقان، روزنامه‌نگار

پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷، فعالان و تشکل‌های کارگری خواستار تدوین قانون کار جدیدی شدند. در روزهای اخیر، شماری از فعالان کارگری در ایران مخالفت خود را با تغییر قانون کار از سوی دولت افزایش داده‌اند. مخالفان تغییر قانون کار می گویند در این صورت، حدود سه تا چهار میلیون کارگر کار خود را از دست خواهند داد. همین منتقدان می‌افزایند که درصد بسیار زیادی از کارگران نیز از مزایای قانون کار همانند حداقل دستمزد محروم خواهند شد. این در حالی است با تغییراتی که در گذشته در قانون کار اعمال شده، اختیارات کارفرمایان در مقابل کارگران افزایش یافته بود.
تبصره دوم از ماده هفت قانون کار، دست کارفرمایان را حتی برای بستن قراردادهای موقت با کارگران باز گذاشته است و قرارداد موقت، ظلم در حق کارگران است. کارفرما می‌تواند در هر لحظه، کارگر خود را اخراج کند و یا به دلخواه، دستمزد کارگر را تعیین کند. در ایران ، مجلس شورای ملی در سال ۱۳۳۷ نخستین قانون کار را تصویب کرد. قانونی که تا سال ۱۳۶۹ اعتبار داشت. در این مدت، فعالان و تشکل‌های کارگری همواره به ماده ۳۳ قانون کار اعتراض داشتند.
در هر جامعه‌ای، قانون کار به عنوان یکی از ساز و کارها برای شکل دادن و ساماندهی رابطه کارگر و کارفرما شناخته می‌شود. در این مدت، فعالان و تشکل‌های کارگری همواره به ماده ۳۳ قانون کار اعتراض داشتند و خواستار لغو آن بودند، زیرا این ماده به کارفرما اختیار اخراج کارگر را داده بود. سرانجام پس از ارائه چهار پیش نویس، مجمع تشخیص مصلحت جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۶۹، قانون کار جدیدی را تصویب کرد. اما از همان زمان، تلاش برای تغییر این قانون آغاز شد و این در شرایطی بود که فعالان کارگری معتقد بودند این قانون به طور کامل، تأمین کننده منافع کارگران نیست.
یکی از نخستین تغییرات، ممنوعیت هر گونه اعتصاب و تظاهرات در سال ۱۳۷۲ بود. پس از آن، کارگاه‌های کوچک تا ۱۰ نفر از شمول قانون کار خارج شدند. معنای این اقدام آن بود که صدها هزار کارگر از مزایای قانون کار مانند بیمه درمانی، بازنشستگی، ۳۰ روز مرخصی سالانه و حداقل دستمزد محروم شدند.با این همه، تلاش برای تغییرات بیشتر در قانون کار در زمان ریاست جمهوری محمود احمدی نژاد ادامه یافت.ارائه پیش‌نویس جدید قانون کار به مجلس شورای اسلامی، نقطه اوج این تلاش‌ها بود. در این پیش‌نویس که اعتراض گسترده‌ای را از سوی جامعه کارگری در پی داشت، اعلام شد که قراردادهای کمتر از سه ماه، مشمول قانون کار شناخته نخواهد شد.این موضوع، به گفته برخی از فعالان کارگری، موجب اخراج گسترده کارگران و افزایش شمار کارگرانی شده است که قرارداد موقت امضا می‌کنند.

در ایران، مجلس شورای ملی در سال ۱۳۳۷ نخستین قانون کار را تصویب کرد. قانونی که تا سال ۱۳۶۹ اعتبار داشت. در این مدت، فعالان و تشکل‌های کارگری همواره به ماده ۳۳ قانون کار اعتراض داشتند

قانون کار؛ اشتغال زا یا مانع اشتغال؟

مدافعان تغییر قانون کار، از جمله علی نقی خاموشی، از اعضای سابق اتاق بازرگانی، استدلال می کنند که قانون کار فعلی اشتغال زا نیست و مانع سرمایه‌گذاری به شمار می‌رود. اما حسن صادقی، فعال کارگری و معاون امور شهرستان‌های خانه کارگر، چنین نظری ندارد.او به ایلنا می گوید: «قانون فعلی، منعطف است و در هر حال و مقطع زمانی، قابل اجرا است. لذا ما ایرادهایی را که در این جهت به قانون کار وارد می‌شود، قبول نداریم».
براساس پیش نویس جدید قانون کار در ایران، قراردادهای کمتر از سه ماه، مشمول قانون کار نمی‌شوند. برخی از مدافعان تغییر قانون کار می گویند که اقتصاد ایران با تغییر این قانون، از توان رقابت بیشتری برخوردار می‌شود.
اما محمد مالجو، اقتصاددان این استدلال را رد می کند و می گوید: «در شرایطی که انحصارها دولتی باقی مانده‌اند، مناقصه‌های کلان اقتصادی به نهادهای خاص واگذار می‌شود، خصوصی سازی هنوز به طور کامل اجرا نشده است و کارگران امکان تشکیل سندیکا و اتحادیه ندارند و حقوق‌شان نقض می‌شود، سخن گفتن از تغییر قانون کار برای رقابتی تر شدن اقتصاد ایران، نادرست است. قانون کار تا زمانی که ساختار اقتصادی کشور با منافع تولید پیوند نخورد و به نفع تولید نباشد، مسلما روابط کار با تغییر چند بند یا ماده به جایی نخواهد رسید».
یکی از مدافعان جدی تغییر قانون کار، محمد جهرمی، وزیر سابق کار و امور اجتماعی، است. او می گوید که دولت موظف است این قانون را با توجه به شرایط موجود اقتصادی «اصلاح» کند. اما محمد مالجو می گوید: «ماهیت نظام اقتصادی ایران مشخص نیست» و در مخالفت با گفته وزیر سابق کار و امور اجتماعی اظهار نظر می کند: «تعریف نشدن اقتصاد، یکی از مشکلات جامعه ایران است. شما نمی‌دانید ساختار اقتصادی کشور بورژوازی، سوسیالیستی و یا سوسیال دموکراسی است. برای وضع یک قانون باید در ابتدا، مسئله مالکیت و رژیم حقوقی اقتصادی تعریف شود. در حالی که در ایران ه ر جناح تعریف خاص خود را دارد».قانون کار تا زمانی که ساختار اقتصادی کشور با منافع تولید پیوند نخورد و به نفع تولید نباشد، مسلما روابط کار با تغییر چند بند یا ماده به جایی نخواهد رسید.
یکی دیگر از نکاتی که طرفداران تغییر قانون کار مانند حمید دیهیم، دبیر انجمن اقتصاددانان ایران، به آن اشاره دارند، این است که قانون کار فعلی موجب پایین آمدن بهره‌وری نیروی کار است، زیرا مانع اخراج کارگران توسط کارفرمایان می‌شود.
در همین ارتباط نیز مجمع تشخیص مصلحت نظام به ریاست مرحوم اکبر هاشمی رفسنجانی، تبصره‌ای را به ماده ۲۱ قانون کار اضافه کرد که بر اساس آن، اخراج کارگران آسان‌تر از گذشته انجام خواهد گرفت. تغییراتی که مطرح شده‌اند، معطوف به کارگران قرارداد رسمی و دستاوردهای مختصر کارگران است و با هدف پایمال کردن کامل آنها انجام می‌شود. به طور مثال با موارد افزوده شده به بند ۲۱ قانون کار توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام از این پس، کارفرما می‌تواند به راحتی کارگر را اخراج کند.

حق اعتصاب باید به رسمیت شناخته شود

در این حال، سئوالی که مطرح میشود این است که آیا نیازی به تغییر قانون کار در ایران وجود دارد؟ به جز افرادی که خواستار تغییر قانون کار و افزایش اختیارات کارفرمایان هستند، گروه دیگری نیز که به قانون فعلی کار انتقاد دارند، می گویند که این قانون به اندازه کافی، مدافع و نگهبان میلیون‌ها کارگر و خانواده‌های آنان نیست.
در این میان، بسیاری از فعالان کارگری، از جمله در خانه کارگر، خواستار به رسمیت شناخته شدن حق اعتصاب در قانون کار هستند.
محمد مالجو، اقتصاددان، نیز با این خواست خانه کارگر هم عقیده است و می گوید حق اعتصاب و تأسیس تشکل‌های مستقل کارگری، باید در قانون کار به رسمیت شناخته شود، و در عین حال، خواستار تعیین ساز و کارهایی برای ممانعت از اخراج گسترده کارگران شد. او همچنین بر لزوم تعیین بیمه‌های بیکاری و بهداشتی برای کارگران و با توجه به استانداردهای امروزین جامعه تاکید می کند. در این حال، فعالان کارگری خواستار مشارکت کارگران و تشکل‌های کارگری در هر گونه تغییر قانون کار هستند. مالجو معتقد است قانون کار باید با مشارکت نمایندگان واقعی کارگران تدوین شود. او می گوید: «اگر قانون کاری بدون حضور کارگران تدوین شود، اعتباری در میان کارگران نخواهد داشت».
همزمان با ادامه بحث‌ها درباره قانون کار در ایران، می توان اشاره کرد که تمامی مواد قانون کار فعلی اجرا نمی‌شود. برای مثال، بر اساس ماده ۴۱ قانون کار، حداقل دستمزد باید بر اساس معیشت و رفاه یک خانواده پنج نفری تعیین شود. اما بر اساس گزارش خبرگزاری «فارس»، وزیر کار، اعلام کرد که پیشنهاد حذف حداقل دستمزد کارگران در دولت در حال بررسی است.

می توان اشاره کرد که تمامی مواد قانون کار فعلی اجرا نمی‌شود. برای مثال، بر اساس ماده ۴۱ قانون کار، حداقل دستمزد باید بر اساس معیشت و رفاه یک خانواده پنج نفری تعیین شود

گفت و گوی خبری

یک فعال کارگری:

کارگری که مقرری بیکاری می‌گیرد نباید در منزل بنشیند

یکی از دغدغه‌های نیروی کار، بهره‌مندی مناسب از خدمات حمایتی در زمان بیکاری است؛ با توجه به شرایط نابسامان و متزلزل بازار کار و تعطیلیِ مکررِ واحدهای تولیدی و خدماتی، «بیکاری» به هیچ وجه پدیده‌ای دور از انتظار نیست و در این شرایط، حق بدیهی کارگر است که از بیمه بیکاری بهره‌مند شود.اما شرایط این بهره‌مندی و نحوه برخورد بازرسان تامین اجتماعی، انتقادات فعالان کارگری را برانگیخته‌است. عباس سالاری (مشاور عالی کانون انجمن‌های صنفی کارگران ایران و مشاور عالی کانون شوراهای اسلامی کار استان تهران) در این باره با تاکید بر حق مسلم کارگران در برخورداری از بیمه بیکاری گفت: در شرایطی که تامین اجتماعی از کارفرما هر ماه سه درصد بابت بیمه بیکاری دریافت می‌کند، باید کارگران به راحتی بتوانند در صورت بیکاری از مقرری مناسب و «من» بهره‌مند شوند.

چرا بازرسان تامین اجتماعی با آبروی بندگان خدا بازی می کنند؟

وی در رابطه با امنیت مقرری بیکاری با انتقاد از برخورد بازرسان تامین اجتماعی گفت: چرا بازرسان تامین اجتماعی کرامت انسانی را رعایت نمی کنند؛ چرا با آبروی این بندگان خدا که از سر ناچاری مقرری می گیرند، بازی می کنند؟ خیلی جالب است که بازرسان به محل زندگی کارگر می‌روند و از همسایه‌ها و کاسبان محل بانشان دادن عکس کارگر می‌پرسند: آیا ایشان جایی کار می کند و اگر یک نفر بگوید چرا کار می کند و یا من شنیده‌ام که کار می کند، فوری بیمه بیکاری او را بدون تحقیق قطع می کنند. آخر در کجای قانون بیمه بیکاری چنین دستوری داده شده که بازرسان با آبروی مردم بازی کنند؟ این روش علاوه بر داشتن معایب بسیار، راه را برای تخلف باز کرده‌است. سالاری ادامه می‌دهد: در کجای قانون گفته شده کارگری که بیمه بیکاری می گیرد، باید از ۸ صبح تا ۴ بعدازظهر در خانه بنشیند که اگر بازرس به در منزل آمد و خانه باشد تا ثابت شود که او بیکار است؛ جناب وزیر در کجای قانون بیمه بیکاری چنین مصوبه‌ای ثبت شده‌است؟

وزیر کار جلوی این نوع برخوردها را بگیرد

این فعال کارگری در ادامه خطاب به وزیر کار می گوید: وزیر کار که خود را متعلق به بدنه کارگری و برآمده از بطن جامعه می‌داند باید جلوی این نوع برخوردهای سلبی و پر از ایراد را بگیرد و نگذارد که با آبروی کارگر در محل زندگی‌اش بازی شود.
سالاری این نوع برخوردها را منافیِ کرامت انسانی توصیف می کند و می گوید: بسیاری از مقرری‌بگیران، زنان سرپرست خانوار و نیازمند هستند؛ من خودم زنی را می‌شناسم که سرپرست خانوار است و چند فرزند دانش آموز و دانشجو دارد؛ او چند سال پیش، به زحمت کاری در یک کارگاه تولیدی جمهوری پیدا کرد که بعد چند مدت، کارگاه ورشکست و مجبور شد برای دریافت بیمه بیکاری مراجعه کند؛ چند وقت نگذشته، مقرری بیکاری او هم قطع شد؛ وقتی به تامین اجتماعی مراجعه می کند به او می گویند دوبار بازرسان ما آمدند منزل نبودید؛ گفتیم لابد رفته‌اید سر کار! به گفته‌ی سالاری این زن که در آن تاریخ‌های خاص یعنی زمان مراجعه بازرسان، دنبال کارهای ثبت نام مدرسه فرزندانش بوده، مجبور شده کلی دوندگی کند و به این در و آن در بزند، تا «ثابت کند» بیکار است و دوباره مقرری بیکاری‌اش برقرار شود. آیا کسی که چند ماه بیمه بیکاری می گیرد، باید در خانه زندانی باشد؟ این فعال کارگری ادامه می‌دهد: این نوع برخوردها با اقشار نیازمند، شایسته ارگانی نیست که خود را حافظ و تامین کننده حقوق زحمتکشان می‌داند؛ این رویه‌ی ناکارآمد و ناصحیحِ بازرسی باید اصلاح شود؛ آیا کسی که چند ماه بیمه بیکاری می گیرد، باید در خانه زندانی باشد تا هر وقت بازرس آمد، او را در خانه ببیند؟ اگر مریض شود چه؛ اگر فرزندانش را به مسافرت ببرد چه؛ اگر برای خرید روزانه از خانه خارج شود، چه؟ سالاری تاکید کرد: قانون بیمه بیکاری به صراحت می گوید هر زمان از سوی اداره کار شغلی پیدا شد و به کارگری که بیمه بیکاری می گیرد، پیشنهاد شد و او به هر دلیلی نپذیرفت، آنوقت باید بیمه بیکاری او را قطع کرد؛ در اروپا و امریکا نیز به تمام بیکاران، بیمه بیکاری پرداخت می‌شود؛ مدت زمان هم ندارد، تا زمانی که شغل پیدا نشده، این پرداخت انجام می‌شود؛ حال درست نیست ما که مدعی مسلمانی و درستکاری هستیم با کارگر زحمتکشی که به خاطر نداری مجبور شده از حق خودش که همان مقرری بیکاری است، استفاده کند، اینطور برخورد کنیم.

